

Crònica

Dossier *Les professions de les Humanitats
en la societat del coneixement*

Les Humanitats i el món professional. Crònica de les taules rodones

[http://www.uoc.edu/humfil/articles/cat/taules-rodonesBC0304/
taules-rodonesBC0304.pdf](http://www.uoc.edu/humfil/articles/cat/taules-rodonesBC0304/taules-rodonesBC0304.pdf)

Dolors Castro Castro
Teia Costa Gatus
David Escribano Zamorano
Carles Hernández i Borregón
Sebastià Montalt Matas
Adoración Peregrin Pascual
Jordi Quera Garcia
Elisabet Surís Granell

Crònica

Dossier *Les professions de les Humanitats en la societat del coneixement*

Les Humanitats i el món professional. Crònica de les taules rodones*

<http://www.uoc.edu/humfil/articulos/cat/taules-rodonesBC0304/taules-rodonesBC0304.pdf>

Dolors Castro Castro (mcastroc@uoc.edu)
Teia Costa Gatus (mcostaga@uoc.edu)
David Escribano Zamorano (describano@uoc.edu)
Carles Hernández i Borregón (chernandezb@uoc.edu)
Sebastià Montalt Matas (smontalt@uoc.edu)
Adoración Peregrin Pascual (aperegrin@uoc.edu)
Jordi Quera García (jquera@uoc.edu)
Elisabet Surís Granell (esurisg@uoc.edu)

Resum

La I Jornada sobre les Professions de les Humanitats en la Societat del Coneixement, organitzada pels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC, que va tenir lloc el passat 1 d'octubre de 2003, va constar de tres taules rodones: «Les Humanitats en el segle XXI», «Expectatives i sortides professionals dels llicenciats i llicenciades» i «Les Humanitats vistes des del món laboral i professional». En aquest document, elaborat per estudiants de la titulació d'Humanitats de la UOC, es recullen en forma de crònica els aspectes que els autors han considerat més rellevants de les aportacions que van fer els ponents de la segona i la tercera taules rodones, ambdues centrades en la relació entre els estudis d'Humanitats i el món laboral.

Paraules clau

Humanitats, llicenciats, inserció laboral, societat del coneixement

En el marc de la I Jornada sobre les Professions de les Humanitats en la Societat del Coneixement, van tenir lloc dues taules rodones centrades específicament en la relació entre els estudis d'Humanitats i el món laboral. En la primera, moderada per **Francesc Núñez**, professor dels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC, els ponents van ser quatre joves llicenciats en Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra i la UOC, mentre que en la segona, presentada per **Miquel Strubell**, director de la titulació a la UOC, hi

van participar quatre professionals de reconegut prestigi. En els dos casos, l'objectiu general era recollir l'experiència i les valoracions dels participants pel que fa a la relació entre la formació en Humanitats i la inserció laboral dels llicenciats.

Els membres de la primera taula rodona van ser els llicenciats de la UPF Eduard Serra i Laura Rochera i els llicenciats de la UOC Àngel Miró i Begoña Iñurria. En línies generals, cadascun dels participants va fer cinc cèntims de la seva trajectòria, de com van acce-

* Aquest text forma part del dossier elaborat a partir de la I Jornada sobre les Professions de les Humanitats en la Societat del Coneixement, organitzada pels Estudis d'Humanitats i Filologia de la UOC, que va tenir lloc a Barcelona l'1 d'octubre de 2003. Els autors d'aquesta crònica són estudiants d'Humanitats de la UOC.

dir als estudis, de les seves aspiracions o de com han pogut aplicar els seus coneixements, tant els d'Humanitats com els previs, en el desenvolupament de la seva carrera professional.

El professor Francesc Núñez, com a moderador, va introduir el tema tot presentant les dades estadístiques de què es disposa sobre el perfil dels estudiants d'Humanitats i la inserció laboral d'aquests nous llicenciats. Atesos l'interès i el grau de detall d'aquest estudi no el resumirem aquí; el podeu llegir en forma d'article en aquest mateix dossier. A continuació el que presentarem és un extracte de les principals aportacions dels llicenciats participants en la taula rodona.

Àngel Miró ja era llicenciat en Empresarials quan va conèixer la UOC i la seva llicenciatura d'Humanitats, en la qual es va matricular pel fet que poder estudiar virtualment li permetia aprofitar al màxim el seu temps disponible. De les Humanitats l'atreien els continguts i especialment la intuïció que es tractaven d'un bon complement per a la seva formació prèvia. Des de l'òptica que li han donat els estudis i la titulació, Miró va expressar el seu convenciment que les Humanitats li han aportat una visió del món més transversal i interdisciplinària, i que això li ha permès veure i valorar d'una altra manera els matisos de la seva feina. La frase que resumeix millor la seva intervenció és la següent: «La llicenciatura en Humanitats t'ofereix una concepció diferent de la vida».

Els inicis professionals de la llicenciada **Begoña Iñurria** van estar vinculats en primer lloc a la dansa clàssica i més tard al teatre musical, encara que sempre s'ha sentit atreta pel que anomena «hibridacions de coneixement». Va explicar com la història de la filosofia, per exemple, sempre li havia agradat perquè li aportava un model de coneixement racional. L'anàlisi de la seva trajectòria i del pòsit que li ha deixat la formació humanística aportada pels estudis –«molt intensa i completa», segons la seva opinió– la van portar a concloure que és la maduresa vital el que ajuda a entendre i analitzar des d'un vessant més profitós tot el que representen i aporten les Humanitats a l'ésser humà. «Ser humanista», va dir, «de fet és no ser res en concret, ni tampoc no hi ha un ninxol laboral i específic per als humanistes; el seu gran valor consisteix en què el ventall de possibilitats que se t'obre és molt ampli».

Eduard Serra va fer una anàlisi més explícita de quins són els elements que fan que els llicenciats en Humanitats siguin més competitius que els seus possibles rivals des del punt de vista laboral. Aquests factors són, segons el seu parer, la multidisciplinarietat, la capacitat d'anàlisi i síntesi, i l'excel·lència en la producció de texts. Va remarcar especialment la confluència de les dues primeres capacitats en la tercera, ja que un cop immers en el món professional es va adonar de la gran importància que hi té «saber llegir i escriure bé».

En el capítol de mancances del pla d'estudis d'Humanitats, Serra va considerar que caldria afegir-hi assignatures relacionades amb l'economia i la tecnologia per tal de poder copsar l'abast i la necessitat d'interrelacionar aquests àmbits de coneixement amb els que més tradicionalment s'han atribuït a les Humanitats.

La llicenciada **Laura Rochera** treballa a la Casa del Llibre. En la seva intervenció va coincidir amb Eduard Serra en la importància que tenen en el món laboral i empresarial la capacitat d'anà-

lisi i de síntesi i també la de resolució de problemes en els entorns professionals. En el seu cas concret, segons va explicar, l'amplitud de coneixements que proporcionen els estudis d'Humanitats li ha servit per a poder-se adaptar fàcilment a qualsevol situació en la seva feina. És a dir, destaca de la formació que ofereix Humanitats la capacitat d'adaptació en el món laboral que proporcionen un conjunt ampli i no fragmentari de coneixements, uns coneixements que prevenen contra el perill de deixar-se encotillar en una sola dimensió.

Pel que fa a suggeriments de millora, Rochera recomana d'incloure en la llicenciatura més idiomes obligatoris i també assignatures de Biblioteconomia i documentació. També creu que, amb l'objectiu d'ajudar més en la tasca de marcar un camí, una ruta que puguin seguir els alumnes, fóra bo que alguns dels professors de la llicenciatura fossin, ells mateixos, antics alumnes d'Humanitats.

Un punt de coincidència dels quatre participants que és interessant de destacar com a darrer punt és el següent: els llicenciats en Humanitats solen tenir una certa tendència a no donar a la seva titulació i a les capacitats que atorga la importància que mereixen, i això impedeix als llicenciats de «vendre's» de manera convincent en el mercat laboral.

En la segona taula rodona, que tenia per títol «Les Humanitats vistes des del món laboral i professional», **Miquel Strubell** va introduir els ponents tot apuntant que calia no perdre de vista que la llicenciatura d'Humanitats és una llicenciatura jove, tant a la UOC com a la resta d'universitats.

Jaume Casals

Jaume Casals, director de l'Institut d'Humanitats del CCCB, del qual fou creador a les acaballes dels anys setanta, catedràtic de Filosofia des de fa vuit anys a la Universitat Pompeu Fabra i vicerector de Tercer Cicle i Formació Contínua d'aquesta universitat, va explicar que dels 99 llicenciats de la UPF el curs passat, 47 treballen en temes relacionats amb la carrera. Per a ell, aquestes dades confirmen clarament que «es pot trobar feina estudiant Humanitats».

El nucli de la seva intervenció va ser la defensa que les Humanitats cobreixen un espai buit dins el triangle que es genera entre la cultura, l'educació i la política. Aquest espai buit existeix perquè no existeix una interrelació entre els diferents organismes públics amb competències en cultura i educació i perquè s'ha estès el malentès que vincula cultura a lleure o espectacle, i no a educació. Per a Casals, la funció d'aquest «Espai de les Humanitats» definit pel

triangle Cultura-Educació-Política ha de ser la de despertar preguntes sobre aspectes aparentment evidents, que ens empassem massa sovint sense qüestionar. Les Humanitats han de despertar l'esperit crític perquè generen un espai per a pensar.

M. Carmen Garmendia

María Carmen Garmendia, directora de Desenvolupament de l'empresa cooperativa de gestió cultural Xabide i exconsellera de Cultura del Govern basc, va centrar la seva intervenció en la descripció dels fets esdevinguts a Euskadi des de l'any 1993 que tenen relació amb la professionalització dels llicenciats en Humanitats, d'entre els quals va destacar dos. El primer fou la construcció del Museu Guggenheim, una decisió que va tenir una gran repercussió perquè va ser la primera gran inversió cultural de l'Administració basca, i que també va generar molta polèmica, especialment perquè es va fer en associació amb una entitat dels Estats Units i perquè la inversió va coincidir amb la crisi dels sectors siderúrgic i navilier. El segon fet, probablement més rellevant, és com a les comarques basques més afectades pels atemptats d'ETA, els impostos revolucionaris, les amenaces a professionals i les elevades taxes d'atur (especialment d'atur juvenil, el qual realimenta els sectors de joves propers a ETA) es va reaccionar amb la creació de fundacions i cooperatives que van donar lloc, entre altres aspectes, al desenvolupament local, a projectes educatius, a la rehabilitació del patrimoni i a la creació de centres d'estudi de l'euskara.

La principal conclusió a què, arran d'aquesta situació, ha arribat Garmendia és que, independentment de l'existència d'una titulació d'Humanitats, les persones que responen a un perfil d'alta riquesa cultural són capaces d'avaluar els recursos de què disposen i d'impregnar-se d'humanisme a fi de liderar accions i empreses socioculturals molt lligades als territoris i les persones.

La tercera ponent, **Clàudia Vives-Fierro**, diplomada en Ciències Empresarials i responsable de l'àrea social del FC Barcelona, va dividir la seva intervenció en dues parts, de manera que va exposar la seva visió dels estudis d'Humanitats i va descriure la tasca professional que porta a terme. Per a Vives-Fierro, qualsevol tipus d'estudis universitaris ajuden l'ésser humà a raonar, a contrastar

Participants de la taula rodona

informacions i, en definitiva, a desenvolupar-se com a persona. La titulació d'Humanitats, segons la seva opinió, potencia aquestes capacitats al màxim, ja que dona una visió molt més àmplia del món. En tot cas, va considerar que les sortides professionals dels estudis (no exclusivament dels d'Humanitats) han d'estar sempre lligades als interessos i les habilitats de la persona, ja que això assegura que la persona gaudirà al màxim de la seva professió, cosa que sempre porta a desenvolupar-la millor.

Prenent com a exemple la seva experiència com a responsable de l'àrea social del FC Barcelona, la ponent va argumentar que aquest club esportiu ha esdevingut un fenomen global i humanístic per diverses raons. En primer lloc per la seva dimensió de diàleg intergeneracional i intercultural, que pren forma en la relació entre les penyes barcelonistes d'arreu del món. En segon lloc pel foment de valors socialment positius, com la no-violència (concretada en diverses accions engegades pel club) i la transmissió a la mainada de valors ètics i morals. I en tercer lloc perquè el FC Barcelona és un model d'eficàcia empresarial del segle XXI que abraça múltiples aspectes de gestió del patrimoni (per exemple, el Museu o la Fundació) i de mitjans de comunicació.

El darrer ponent, **Lorenzo Di Pietro**, llicenciat en Econòmiques, membre de l'equip tècnic de Barcelona Activa i responsable de continguts de Porta 22 (www.bcn.es/porta22), una eina per a descobrir ocupacions noves en l'àmbit de la cultura, va començar la

Vista general de l'acte

seva intervenció descrivint com Porta 22 ofereix orientació, informació i formació sobre els canvis en el món del treball, les ocupacions amb futur, les competències professionals i els sectors emergents de Barcelona.

Per al professor Di Pietro, el de la cultura és un sector emergent, que està experimentant un procés molt ràpid de transformació a Barcelona i que per aquesta raó, a més de ser una sortida «natural» dels llicenciats en Humanitats, s'està convertint en un jaciment d'ocupació molt important. Va justificar aquesta afirmació amb l'argument que l'augment del nivell de formació i de l'expectativa de vida en la societat actual porta a l'increment del consum en cultura i lleure. Com a exemple va enumerar tot un

seguir de sectors que generen llocs de treball i noves ocupacions: la indústria musical, la gestió cultural, la gestió del patrimoni, les indústries de l'audiovisual, de la informació i de la comunicació multimèdia, Internet, el turisme cultural, la indústria editorial i la gestió professional de l'oci.

En conjunt, les dues taules rodones dedicades a la professionalització dels llicenciats d'Humanitats van dibuixar un panorama no gens pessimista, ja que sembla clar que el context social de casa nostra ha creat i està creant un conjunt ampli d'oportunitats i àmbits de treball en els espais definits per la cultura, la comunicació i la gestió. El trànsit dels titulats cap a l'ocupació en aquests sectors, però, no es presenta com una cosa òbvia i directa, sinó que sembla requerir una capacitat d'integració i fins i tot de generació de nous espais en el món laboral que probablement no es pot aprendre a les universitats. Tanmateix, l'experiència dels ponents de les dues taules sembla indicar que les persones amb una formació humanística àmplia, analítica, multidisciplinària, estan molt ben situades tant per a crear com per a ocupar aquests nous espais professionals.

Enllaços relacionats

I Jornada sobre les Professions de les Humanitats en la Societat del Coneixement

http://cv.uoc.edu/UOC/a/mgoat/les_noves_professions/

↔ Si vols citar aquest document, pots fer servir la següent referència:

CASTRO, D.; COSTA, T.; ESCRIBANO, D. [et al.] (2004). «Les Humanitats i el món professional. Crònica de les taules rodones». *Digitum* [article en línia]. UOC. Núm. 6. [Data de consulta: dd/mm/aa].

<<http://www.uoc.edu/humfil/articles/cat/taules-rodonesBC0304/taules-rodonesBC0304.pdf>>

ISSN 1575-2275